

Дневникъ

(стенографски)

на

XVII-то обикновено Народно събрание Четвърта извънредна сесия

2. заседание

София, петък, 4 октомврий, 1918 година

(Открито отъ прѣдседателя д-ръ Д. К. Вачовъ въ 9 ч. и 55 м. прѣди пладне)

Прѣдседателъ: (Звъни) Отъ 242 народни прѣдставители, разписали сж се въ списъка 202; отсъствуватъ 40. Има, значи, достатъчно число, за да може заседанието да се счита законно.

Обявявамъ заседанието открито.

(По списъка, отсъствуватъ г. г. народнитѣ прѣдставители: Георги Абаджиевъ, Иванъ Багаровъ, Димитъръ Благоевъ, Христо Божички, Александъръ Ботевъ, Костадинъ Василевъ; Илия Вълчевъ, Георги Генковъ, Тодоръ Георгиевъ, Иванъ Гешовъ, Георги Голевъ, Петъръ Даскаловъ, Димитъръ Джанкардашлийски, Георги Димитровъ, д-ръ Димитъръ Димитровъ, Бешко Дуновъ, Станю Златевъ, Белизаръ Каракашевъ, Илия Каратаневъ, Илия Кирковъ, Маринъ Ковачевъ, Иванъ Колевъ, Иванъ Костовъ, Ангелъ Кундалевъ, Тодоръ Лукановъ, Александъръ Механджийски, Константинъ Николовъ, Стоянъ Омарчевски, Тодоръ Петровъ, Георги Поцковъ, Христо Радойковъ, Андрей Садрановъ, д-ръ Никола Сакаровъ, Гурко Серафимовъ, д-ръ Никола Стойчевъ, Исмаилъ Хакъ бей, Ненко Храновъ, Коста Ципорановъ, Стоянъ Чешмеджиевъ и Христо Янковъ)

(Влизатъ г. г. министритѣ)

Има думата г. министъръ-прѣдседателъ.

Министъръ-прѣдседателъ А. Малиновъ: Г. г. народни прѣдставители! Азъ си позволихъ да помоля нашия уважаемъ прѣдседателъ да ви свика тази сутринъ на извънредно заседание, за да мога да ви направя слѣдното съобщение.

Вчера, на 3 октомврий, Негово Величество Царъ Фердинандъ I абдикира . . .

В. Коларовъ: Долу монархизмътъ! Да живѣе републиката!

Министъръ-прѣдседателъ А. Малиновъ: . . . и на негово мѣсто на трона на българскитѣ царе се възкачи Негово Величество Царъ Борисъ III. (Бурни и продължителни ржкоплѣскания отъ дѣсницата, дѣсния центъръ и лѣвницата)

Отъ крайната лѣвица: Долу монархизмътъ!

Министъръ-прѣдседателъ А. Малиновъ: Актътъ на отричането е слѣдниятъ: (Чете)

„МАНИФЕСТЪ
къмъ българския народъ

„Българи,

„Прѣдъ видъ стеклитѣ се обстоятелства въ царството, които изискватъ отъ всѣки добъръ гражданинъ жертви до

самопожертвуване за благото на милото ни отечество, азъ желая да дамъ пръвъ примѣръ на това самопожертвуване и въпрѣки свещенитѣ звена, които ме свързватъ отъ 32 години тѣй крѣпко съ тая страна, за процвѣтяването и величието на която азъ дадохъ всичко, което бѣше посилитѣ ми, рѣшихъ да се откажа отъ царския прѣстолъ на българитѣ за въ полза на моя първороденъ синъ Негово Царско Височество Прѣстопродѣлникъ Борисъ Князь Търновски.

„Като обявявамъ това си рѣшение на моя възлюбленъ народъ, призовавамъ всички вѣрни подданици и истински патриоти да се сплотятъ като единъ около прѣстола на Царъ Бориса, името на когото е свързано съ толкова велики дѣла отъ историята на старото българско царство, за да изведатъ отечеството отъ това тежко положение и България да се издигне отново на оная висота, която ѝ е прѣдопрѣдѣлена отъ сждбата.

„Раздѣляйки се съ дълбока тъга на душата си отъ мила България, изказвамъ на цѣлия български народъ моята признателностъ за подкрѣпата, която ми оказа прѣзъ моето царуване.

„Нека всевишниятъ бди зорко надъ сждбинитѣ на българския народъ и го насочва къмъ свѣтло и крѣпко бъдеще.

„София, 3 октомврий 1918 г.“

На първообраза, който имамъ въ ржка, съ собствената на Негово Величество Царъ Фердинанда ржка е написано:

„ФЕРДИНАНДЪ“

(Прочитането на манифеста бѣ прѣкъсвано отъ нѣкои изъ крайната лѣвица съ: „Долу монархизмътъ! Да живѣе републиката!“)

Понеже на прѣстола се възкачи Негово Величество Царъ Борисъ III, . . .

Н. Харлаковъ: И послѣденъ.

Министъръ-прѣдседателъ А. Малиновъ: . . . споредъ традицитѣ въ такива случаи, мой дългъ бѣше да поднеса моята и на кабинета оставка. Тя не бѣ приета отъ Негово Величество Царя.

Той излиза съ слѣдния манифестъ къмъ българския народъ: (Чете)

„МАНИФЕСТЪ
къмъ българския народъ

„Българи,

„Съ манифеста отъ днешна дата моятъ възлюбленъ баща възвѣсти отказването си отъ прѣстола въ моя

полза и съ това велико самопожертвуване прѣдъ върховнитѣ интереси на нацията даде примѣръ на неизмѣнна обичъ къмъ България.

„Обявявамъ на българския народъ, че отъ днесъ азъ встъпвамъ на прѣстола на българскитѣ царе подъ името Царъ Борисъ III.

„Роденъ на хубавата българска земя и духовно чадо на православната вѣра, израсълъ въ срѣдата на моя любимъ народъ и заедно съ него сподѣлялъ радоститѣ на свѣтлитѣ му подвизи и постоянния му напрѣдъкъ, винаги въодушевенъ отъ идеалитѣ му, проникнатъ отъ демократичния духъ, проявенъ както въ традиционнитѣ му борби за свобода и независимостъ, така и въ всичкитѣ му държавни и обществени институти, азъ тържествено заявявамъ, че ще почитамъ конституцията и ще служа вѣрно и прѣданно за благоденствието и прѣуспѣването на народа.

„Осланяйки се на волята народна и уповавайки се на закрилата на всевишния, призовавамъ всички българи да се сплотятъ около моя прѣстолъ и ми дадатъ пълната си подкрѣпка, за да изпълня свещения си дългъ къмъ милата ми родина, която прѣживѣва моменти на крайни усилия

и тежки изпитания и да приготвя достойно и честито бждеще на българското племе.

„Да живѣе България!

„София, 3 октомврий 1918 година“.

На първообразното съ собствената на Негово Величество Царя рѣчка написано: „БОРИСЪ III.“

(Бурни и продължителни рѣжкоплѣскания отъ дѣсницата, дѣсниятъ центъръ и лѣвицата)

Отъ крайната лѣвица: Долу монархизмътъ! Да живѣе републиката!

Прѣседателтъ: (Звѣни)

Министъръ-прѣседателъ А. Малиновъ: Г. г. народни прѣдставители! Слѣдъ това моля да бжде вдигнато засѣданието и днесъ слѣдъ обѣдъ да послѣдва разискване дневния редъ, който бѣше опрѣдѣленъ въ миналото засѣдание.

Прѣседателтъ: Засѣданието се вдига.

(Вдигнато въ 10 ч. 1 м. прѣди пладне)

Прѣседателъ: Д-РЪ Д. К. ВАЧОВЪ

Секретаръ: М. ЗЕЛКОВЪ

Началникъ на Стенографското бюро: Т. ГЪЛЖБОВЪ